STUDIEPLAN

FOR

MASTERSTUDIUM

I

GRUNNSKOLEDIDAKTIKK

(120 studiepoeng)

HØGSKOLEN I OSLO
AVDELING FOR LÆRERUTDANNING

1. Innledning

Bakgrunn og behov

Et faglig-pedagogisk masterstudium rettet mot grunnskolen kan forstås som en allmennlærerutdanning med sterk fordypning. Studiet har to fordypningsmuligheter, flerfagsdidaktikk og grunnskolepedagogikk. Vitenskapsteori, forskningsmetoder, allmenndidaktikk og allmenn fagdidaktikk er felles for begge spesialiseringene. Begge spesialiseringene vil også ivareta det flerkulturelle perspektivet.

En flerfagsdidaktisk orientering innebærer et samlet fokus på mer enn ett fag og er forskjellig fra enfaglige og tverrfaglige tilnærminger. Et studium innenfor flerfagsdidaktikk er derfor mer enn en sum av fagdidaktikker. En ser faget og deler av faget sammenlignende og relasjonelt, ved at disse også settes inn i en profesjonsdidaktisk, komparativ sammenheng. Et flerfaglig perspektiv er blitt karakterisert som et faglig spleiselag hvor en ser like deler i ulike fag i sammenheng til forskjell fra et tverrfaglig perspektiv hvor fagene tildeles ulike roller i arbeid med et felles problemområde. Tverrfaglige prosjekter kan naturligvis inngå i en flerfaglig tilnærming.

Grunnskolepedagogikk er samlende betegnelse for den yrkesorienteringen som preger pedagogikk som fag og forskningsfelt i allmennlærerutdanningen. Spesialiseringen innen grunnskolepedagogikk er en fortsettelse av og en fordypning i forhold til studiet i pedagogikk i allmennlærerutdanningen. Det som særpreger grunnskolepedagogikkens kunnskapsinteresse er kombinering av en profesjonsrettet profil med fokus mot grunnskolens omfattende oppdrag, samspillet mellom normative og situasjonsbestemte sider ved grunnskolelæreres pedagogiske oppgaver og læreres profesjonelle skjønn og kreativitet.

Målgrupper

Sentrale målgrupper er studenter med treårig bachelorstudium innenfor en lærerutdanning for allmennskoleverket og lærere med tre- eller fireårige allmennlærerutdanninger som ønsker å spesialisere seg i fagdidaktisk eller pedagogisk retning for arbeid i grunnskolen. Studiet er også åpent for andre kvalifiserte som har interesse for en slik fordypning.

Hva studiet kan kvalifisere til

Studiet tar sikte på å styrke fagdidaktisk og pedagogisk kompetanse for arbeid i grunnskolen. Slik kompetanse er relevant for undervisning og veiledning, forsknings-, forsøks- og utviklingsarbeid, faglig og administrativ ledelse i grunnskolen, og for faglig og pedagogisk veiledning av lærerstudenter og for opptak til ulike doktorgradsprogrammer.

Opptakskrav

Generelt grunnlag for opptak

Det generelle grunnlaget for opptak er minst fullført og bestått

- tre- eller fireårig allmennlærerutdanning
- cand. mag.- grad fra universitet eller høgskole
- bachelorgrad innenfor allmennlærerutdanning eller tilsvarende utdanning

Tilleggskrav

- Det kreves en fordypning på minst 80 studiepoeng i et fag eller i en emnegruppe. En emnegruppe er en godkjent kombinasjon av emner fra ett eller flere fag/fagområder som gjennom fag- eller studieplan er definert til å utgjøre en samlet enhet

- Av disse 80 studiepoengene må minst 60 studiepoeng være tilsvarende grunnfag, årsenhet eller en kombinasjon av 30 poeng fra et grunnutdanningsfag og en 30 poengs påbygging i samme fag eller emnegruppe, slik at de 60 studiepoengene samlet utgjør en ekvivalent til fordypningsnivået grunnfag /årsenhet

De resterende 20 poeng fra emnegruppen/faget på 80 poeng må være i et fag som inngår i eller har inngått i en offentlig godkjent norsk lærerutdanning eller være et obligatorisk undervisningsfag i dagens grunnskole, det vil si KRL, norsk, matematikk, samfunnsfag, kunst og håndverk, natur- og miljøfag, engelsk, musikk, heimkunnskap, kroppsøving eller norsk som andrespråk. Det kreves at fagdidaktikk inngår i fagene/emnegruppene.

Søkere må oppgi hvilket 60-poengsfag en vil fordype seg videre i.

Samlet karakter for 60-studiepoengsfordypninger må være C, 2,7, tilfredsstillende eller bedre for å kvalifisere til opptak.

60-studiepoengsfordypningen må være et obligatorisk undervisningsfag i dagens allmenn-lærerutdanning, for opptaksåret 2006 begrenset til matematikk, norsk eller pedagogikk.

Fordypningskravet på 80 studiepoeng danner grunnlaget for valg av spesialisering i masterstudiet. Bare i helt spesielle tilfeller kan en student etter søknad endre valg av spesialisering etter påbegynt studium.

<u>Rangering og opptak</u>

En egen opptakskomite for studiet forestår opptak på grunnlag av retningslinjer gitt av avdelingsstyret. Søkerne rangeres på følgende måte:

- Minstekrav for opptak er karakteren C, 2.7, tilfredsstillende som samlet karakter for 60-studiepoengsfordypningen.

Følgende omregningstabell gjelder for søkere med andre karakteruttrykk enn de som framkommer i forskriften:

Særdeles godt:	10 poeng.
Meget godt:	8 poeng.
Godt:	6 poeng.
Noenlunde godt:	3 poeng.

Kvoter

Kvote 1:	25 % av plassene er forbeholdt søkere med oppnådd på bachelorgrad. Det gis ikke tilleggspoeng.
Kvote 2:	Det gis tilleggspoeng i tillegg til karakterpoeng.
Kvote 3:	Inntil 20 % av studieplassene kan tildeles søkere som ikke kan poengberegnes.

Se forskriften for nærmere detaljer.

Rangering

Tilleggspoeng i kvote 2 gis på følgende grunnlag: Relevant praksis utover opptaksgrunnlaget. Praksis må være opparbeidet etter endt grunnutdanning. Stillingsforholdet må tilsvare minst en halv stilling i ett år eller en hel stilling i et halvt år for å telle ved beregningen av godkjent praksis. Det gis 0,5 poeng pr. halvår i inntil 2 år. Relevant praksis er undervisningspraksis fra skoleverket. Det gis ikke

poeng for tilleggsutdanning utover opptaksgrunnlaget. Ved poeng-likhet skal underrepresentert kjønn prioriteres. For øvrig rangeres søkerne etter loddtrekning.

Gradsbetegnelse

Studiet fører frem til mastergrad i grunnskoledidaktikk.

2. Mål for studiet

Studiet skal kvalifisere for ulike typer utdanningsrelatert arbeid med særlig fokus på grunnskolen. Gjennom studiet skal studentene

- tilegne seg kunnskap om og innsikt i sentrale fagdidaktiske og pedagogiske perspektiver på utdanningsmessige grunnlagsspørsmål med relevans for grunnskolen
- tilegne seg kunnskap i vitenskapsteori og forskningsmetoder og få teoretisk og praktisk erfaring både med forskning og utviklingsarbeid
- utvikle evnen til å anvende fler- og tverrfaglige tilnærminger og ulike perspektiver i studiet av undervisnings-, lærings- og utdanningsspørsmål
- utvikle endringskompetanse for arbeid med allmenndidaktiske og fagdidaktiske spørsmål
- utvikle kompetanse til samarbeid på tvers av faggrenser om fagrettede, didaktiske og pedagogiske utviklingsoppgaver i grunnskolen
- utvikle evnen til kritisk refleksjon rundt og analyse av ulike problemstillinger knyttet til grunnskolen i fortid, nåtid og fremtid
- spesialisere og fordype seg for derigjennom å øke innsikten i fagområdets og i egen kunnskapsutvikling

3. Innhold og oppbygging

Studiet består av følgende hoveddeler: fellesdel, spesialiseringsdel og masteroppgaven. Før opptak må studenten velge mellom en flerfagsdidaktisk og en grunnskolepedagogisk spesialisering, begge med egne fordypninger. Fellesdelen består av vitenskapsteori og forskningsmetoder rettet mot utdanningsforskning samt fagkombinasjonen allmenn fagdidaktikk/allmenn didaktikk. Samlet skal delene gi oversikt og fagfellesskap kombinert med mulighet til spesialisering og fordypning.

A. Fellesdel

Fellesdelen består av tre studieemner:

A1. Vitenskapsteori og forskningsmetoder,
A2. Allmenn didaktikk og allmenn fagdidaktikk, samt
A3. Obligatorisk tilleggsfordypning.

Innen så vel fagdidaktisk som pedagogisk forskning knyttet til grunnskolen er det en rekke sentrale forfatterskap som er av flerfaglig interesse og går igjen i fagdidaktisk og mer generell pedagogisk kunnskapsutvikling og fagdebatt. Det er en generell oppgave for fellesdelen å gi studentene mulighet til å arbeide med originalbidrag av dels av klassiske og dels av samtidige forskere av interesse for begge de to studieveiene. Felles fagstoff er viktig for å motvirke fragmentering og gi referansepunkter som videre forskning og fagdebatt om grunnskole, fagdidaktikk og pedagogikk kan knytte seg til.

Innenfor hvert av de tre studieemnene skal studenten gjennomføre arbeidskrav som vurderes av faglærer. Når alle arbeidskravene er vurdert som tilfredsstillende, er fellesdelen bestått og gir en uttelling på 45 studiepoeng.

Studieemne	*Studie-poeng*	*Pensumomfang (Ca 45 sider pr. studiepoeng, 5.500 sider*

		totalt)
A Fellesdel		
A1. Vitenskapsteori og forskningsmetoder	20	1000
A2. Allmenn didaktikk og allmenn fagdidaktikk	10	500
A3. Obligatorisk felles tilleggsfordypning i ulike grunnskolefag og pedagogiske emner (flerfagsdidaktikk)	15	1000
B Spesialiseringsdel (hovedfordypning)		
B1. Fagdidaktikk	30	1500
B2. Grunnskolepedagogikk	30	1500
C. Masteroppgave		
C1. Oppgave	30	
C2. Selvvalgt litteratur	15	1500

Vitenskapsteori og forskningsmetoder, 20 studiepoeng.

Mål

Gjennom studieemnet skal studentene tilegne seg kunnskap i vitenskapsteori og innsikt i forskningsmetodiske tilnærminger, slik at de kan utvikle masteroppgaven og begrunne metodevalg og tilnærminger. Emnet skal også bidra til økt innsikt i kunnskapsutvikling og metodespørsmål i forskning på skole og samfunn mer generelt.

Innhold og arbeidsformer

Delemnet vitenskapsteori skal utover å være et redskap for arbeidet med masteroppgaven gi teoretisk innføring i allmennskolens kunnskapsgrunnlag. I tillegg til generell vitenskapsteori fokuseres det særlig på fagdanning og fagoppløsning, på ulike teoretiske retninger med særlig relevans for skole og utdanningsforskning og på fagdidaktiske og pedagogiske grunnlagsproblemer i skolearbeidet. Sentrale tekster gjennomgås på egne vitenskapsteoriseminarer.

Forskningsmetoder ses i sammenheng både med vitenskapsteori og fremtidig oppgavearbeid. Vesentlige deler av stoffet må studenten imidlertid regne med å gjøre seg kjent med på egen hånd. Selv om emnene vitenskapsteori og forskningsmetode nedenfor er presentert atskilt, vil de bli sett i sammenheng slik at en kan studere relasjoner mellom kunnskapsformer og tilnærmingsmåter.

Vitenskapsteori omfatter blant annet

- innføring i ulike kunnskapsteoretiske retninger og deres posisjon innenfor utdanningsforskning
- grunnlagsproblematikk knyttet til *undervisning*, *fagutvikling og læring* sett i lys av ulike tilnærminger, særlig kommunikasjonsteoretiske
- forsknings- og profesjonsetiske spørsmål
- studier av didaktikk som kunnskapsfelt

Forskningsmetoder omfatter blant annet

- fellesfaglige forskningsmetodiske begreper, herunder allmenn pålitelighets- og gyldighets-problematikk
- ulike forskningsmetoder med særlig relevans for utdanningsmessige kontekster
- bruk av og refleksjon over egne tilnærminger på ulike fagdidaktiske og pedagogiske fagområder
- kjennskap til forskningsdesign og anvendelse av forskningsmetodikk i mastergradsarbeid

Arbeidskrav

Studentene skal innen utgangen av første semester levere et essay på 10-15 sider knyttet til de to delemnene vitenskapsteori og forskningsmetoder.

Allmenn didaktikk og allmenn fagdidaktikk, 10 studiepoeng

Innenfor så vel fagdidaktisk som pedagogisk forskning knyttet til grunnskole er det en rekke sentrale forfatterskap som er av flerfaglig interesse og i stor grad går igjen i så vel fagdidaktisk som mer generell pedagogisk kunnskapsutvikling og fagdebatt. Innenfor fellesdelen skal studentene gis mulighet til å arbeide med noen klassiske og samtidige forskere av interesse for begge spesialiseringene. Denne type felles fagstoff er viktig for å motvirke fragmentering og gi referansepunkter som videre forskning og fagdebatt om grunnskole, fagdidaktikk og pedagogikk kan knytte seg til.

Mål

Studieemnet binder de to studieretningene tematisk sammen og utgjør derfor en innholdsmessig felles plattform. En viktig funksjon er å bygge bro mellom fagdidaktiske og allmenn-didaktiske perspektiver slik at en gjennom komparative tilnærminger og parallelle studier bedre kan forstå og utnytte dem komplementerende i grunnskolens didaktiske arbeid.

Innhold og arbeidsformer

Studieemnet består av allmenn didaktikk og allmenn fagdidaktikk. Allmenn didaktikk og fagdidaktikk er områder som utfyller og belyser hverandre. Sentrale temaområder i allmenn didaktikk er klasseromsforskning, didaktikk og læreplanteori, pedagogiske endringsprosesser, reformer og skoleutvikling, kvalitetsarbeid og evaluering. Innenfor allmenn fagdidaktikk legges det mer vekt på temaer som flerfagsproblematikk, grunnlagsproblemer og didaktisering av kunnskap. Fellespensum skal gi studentene ved begge studieretninger anledning til å bli kjent med utvalgte eksempler på sentral norsk, nordisk og internasjonal forskning på feltet.

Allmenn fagdidaktikk er en samlebetegnelse for fagdidaktiske studier av temaer og problemområder som går igjen i eller gjelder flere fag. I prinsippet kan flerfagsdidaktikk sies å være et temaområde innenfor allmenn fagdidaktikk.

Allmenn didaktikk er et bredt felt. Aktuelle tema omfatter profesjonskunnskap, klasseromsforskning og læreplanteori. Innenfor allmenn fagdidaktikk legges det vekt på flerfaglighet, grunnlagsproblemer innenfor den didaktiske trekanten i ulike fag og didaktisering av kunnskap, fagutvikling og læring. Didaktisering i dagens samfunnskontekst omfatter også arbeid med flerkulturelle perspektiv.

Innholdsomtalene ovenfor er holdt på et generelt nivå ut fra forventning om at studentene er aktive i valg av problemstillinger, temaer, perspektiver og tilnærminger.

Arbeidskrav

Det kombinerte fagemnet allmenn didaktikk og allmenn fagdidaktikk er et obligatorisk fellesemne og har felles pensum. Fremmøte er obligatorisk og hver student skal i løpet av semesteret ha gitt en 15 minutters seminarpresentasjon.

Felles tilleggsfordypning

Med *tilleggs-fordypning* menes en obligatorisk felles emnegruppe på 15 studiepoeng. Fagområdet vil bestå av emner innenfor fagkretsen av obligatoriske fag i grunnskolen samt noen pedagogiske temaer med relevans for grunnskolen. Med *fordypning* menes her at temaene tilsvarer vanskelighetsgraden for videreutdanninger etter 30-poengs fordypning.
Området omfatter 15 studiepoeng. Pensum er på ca 900 sider. For en nærmere omtale av forholdet mellom tilleggs- og hovedfordypning, se nedenfor, under Hovedfordypning.

Arbeidskrav
Tilleggsfordypning gjennomgås i andre semester og i løpet av semesteret skal studenten ha levert et essay på 10 - 15 sider innenfor den felles tilleggsfordypningen.

B 1. Fagdidaktikk, 30 studiepoeng

Mål, innhold og arbeidskrav for spesialiseringen som helhet

Studiet skal kvalifisere for planmessig, langsiktig og fagspesifikt arbeid med innhold i grunnskolen i nåtid og fremtid. Spesialiseringen består av studieemnene flerfagsdidaktikk - innføring, hoved-fordypning og tilleggsfordypning. Disse studieemnene skal i stor grad ses i sammenheng og leder opp til arbeidet med masteroppgaven.

Studenten skal gjennomføre et skriftlig arbeid og en muntlig presentasjon per semester. Alle arbeider og presentasjoner de tre første semestrene vurderes av faglærer.

Innen midten av tredje semester skal studenten ha skrevet en fagartikkel på 10 - 15 sider innenfor en definert del av hovedfordypningen. Med sjangeren fagartikkel menes en tekst som skriver seg inn i en etablert fagtradisjon. Den skal i prinsippet kunne publiseres i et etablert fagtidsskrift (ikke forskningstidsskrift). Sammenlignet med essay er fagartikkel gjerne noe mindre personlig. I det felles studieemnet flerfagsdidaktikk skal studenten i løpet av andre semester ha holdt minst ett forberedt seminarinnlegg. Innen utgangen av tredje semester skal studenten ha presentert sitt oppgavearbeid i et oppgaveseminar.

Når arbeidskravene er vurdert som tilfredsstillende, er B 1 bestått og gir en uttelling på 30 studiepoeng, normalt etter tredje semester.

Studieemnet flerfagsdidaktikk, innføring

Mål
Hensikten med å studere fellestemaer innenfor fagdidaktikk er å bevisstgjøre studentene på didaktiske utfordringer knyttet til fagbasert innholdsutvelgelse for grunnskolen, samt å få teoretisk innsikt i ulike former for kunnskapsutvikling i skole og samfunn.

Innhold
Flerfagsdidaktikk vil i vesentlig grad studeres komparativt, som en koordinert allmenn fagdidaktikk hvor ulike didaktikker eller bestemte innhold i fag belyses kontrastivt, i sammenheng eller sammenlignende. Flerfagsdidaktikk innebærer en tilnærming hvor flere enn ett fags didaktikk ses i en eller annen definert sammenheng. Etablerte eksempler på slike studieområder kan være generell realfags-, språk- eller profesjonsdidaktikk eller konkrete temaer som studeres parallelt i to eller flere fag, som *språk og læring,* eller konkrete sammenligninger av to eller flere bestemte fag eller andre kontrastive/komparative tilnærminger til fag eller fagområder.

Arbeidet med fagområdet flerfagsdidaktikk legges i det vesentlige til andre semester.

Hovedfordypning

Definisjon, mål og innhold i hoved- og tilleggsfordypning

Med *hovedfordypning* menes en videre fordypning i det fag eller den fagdidaktiske/faglige emnegruppe som studenten har en 60-poengs fordypning i og som det er søkt opptak på grunnlag av. Fagområdet må være et obligatorisk fag i grunnskolen. Med fordypning menes at studiet skal innebære en klar videreføring, tematisk og nivåmessig.

Målet for hoved- og tilleggsfordypning er i vesentlig grad sammenfallende med mål for andre fagdidaktiske enkeltfag innen høgre utdanning, nemlig å sette et faglig innhold inn i en utdannings- og samfunnsmessig kontekst. Spesielt for dette studiet er at grunnskolen er fokus og at komparative perspektiver er en fremherskende tilnærming. Likevel er hovedfordypningen det studieemnet som vil bli studert mest på sine egne premisser. Både likhet med og kontrast til andre fag kan være utgangspunkt for studier. Et sentralt mål er at det komparative perspektivet skal bidra til å problematisere grunnskolens generelle mål.

Årsplanene vil *innholdsbeskrive* hovedfordypningen og angi mulig pensumlitteratur. Likevel vil en vesentlig del av studiet måtte bestå i å gjøre seg kjent med sentrale deler av det fagstoff som finnes på fagområdene og som ligger klart over nivået i det 60-poengsfaget en er tatt opp på grunnlag av. En fokuserer på den nasjonale forskningen og fagutviklingen innenfor problemområdet, men en skal også gjøre seg kjent med fagdidaktisk forskning og utviklings-arbeid i Norden og internasjonalt. De to aspektene *fag* og *fagdidaktikk* vil i både i hoved- og tilleggsfordypningene i vesentlig grad ses i sammenheng, slik at faglig og fagdidaktisk fagstoff kan belyse og utfylle hverandre.

Emnene i tilleggsfordypningen studeres også i et komparativt perspektiv. Dette innebærer at de kan ses i forhold til for eksempel grunnskolerettet allmenndidaktikk, hovedfordypningen, fagområdet i et annet land eller i en annen tid, faget i konkrete fler- eller tverrfaglige opplegg i grunnskole og lærerutdanning eller andre komparative perspektiver. Studiet skal bidra til planleggingskompetanse og endringsberedskap. Det vil si at deler av fagstoffet gjerne kan være praktisk-metodisk, bare det er koblet med didaktisk refleksjon. Nivået og stofftilfanget kan i prinsippet være det samme i de to fordypningne, men omfanget vil være forskjellig. For å øke graden av faglig fellesskap i studiet vil gjennomgått fagstoff for hoved- og tilleggsfordypninger innen samme fag i vesentlig grad være felles.

Begge områdene studeres ut fra flere ulike perspektiver. Slike perspektiver kan være:

- faget i utviklings- og vitenskapshistorisk perspektiv (historisk perspektiv, paradigmer)
- fagets selvforståelse og selvdefinering (identitetsperspektiv)
- fagets plass i grunnskolen (læreplanperspektiv)
- fagets balanse mellom estetikk, epistemologi og etikk (kommunikasjonsteoretisk perspektiv)
- fagets undervisnings- og læringsmessige utfordringer (den didaktiske trekantens perspektiv)
- særtrekk ved faget (som ikke fanges opp av bestemte 'perspektiv')
- faget sett innenfra og utenfra (kontrastivt)
- faglig tilrettelegging for undervisning og didaktisk refleksjon (praktisk-didaktisk perspektiv)
- fagets muligheter og utfordringer i et flerkulturelt og internasjonalt perspektiv

B 2. Grunnskolepedagogikk

Mål, innhold og arbeidskrav for spesialiseringen som helhet

Studiet skal kvalifisere for undervisning, veiledning, ledelse, forsknings- og utviklingsarbeid i eller for grunnskolen. Spesialiseringen grunnskolepedagogikk er en fordypning som bygger videre på studier i pedagogikkfaget i allmennlærerutdanningen. Studieområdet er profesjonsrettet og tar utgangspunkt i grunnskolen og læreres oppdrag og betingelser, og grunnskolens virksomhetsområde og arbeidsoppgaver i relasjon til elever, skole og det flerkulturelle samfunn.

Elevers, foreldres og skolelederes perspektiv kan belyses gjennom studiets skriftlige og muntlige arbeidsoppgaver og gjennom masteroppgaven. Likeså områder som omfatter grunnskolen som pedagogisk institusjon i historiske og samtidsrettede perspektiv, grunnskolens oppgaver, innhold og virkninger og resultater knyttet til danning, oppdragelse og undervisning, grunnskolens plass i elevers barndom, oppvekstlandskap og sosialisering.

Studenten skal gjennomføre et skriftlig arbeid og en muntlig presentasjon per semester. Alle arbeider og presentasjoner de tre første semestrene vurderes av faglærer.

I løpet av andre semester skal studenten ha levert et essay på 10-15 sider innenfor tilleggsfordypningen. Innen midten av tredje semester skal studenten ha skrevet en fagartikkel på 10-15 sider innenfor en definert del av hovedfordypningen. Med sjangeren fagartikkel menes en tekst som skriver seg inn i en etablert fagtradisjon. Den skal i prinsippet kunne publiseres i et etablert fagtidsskrift (ikke forskningstidsskrift). Sammenlignet med essay er fagartikkel gjerne noe mindre personlig. Innenfor hovedfordypningen skal studenten i løpet av andre semester ha holdt minst ett forberedt seminarinnlegg. Innen utgangen av tredje semester skal studenten ha presentert sitt oppgavearbeid i et oppgaveseminar.

Når arbeidskravene er vurdert som tilfredsstillende, er B 2 bestått og gir normalt en uttelling på til sammen 30 studiepoeng over to semestre.

Hovedfordypning

Hovedfordypningen i grunnskolepedagogikk omfatter 30 studiepoeng og er organisert omkring ulike problemområder. Problemområdene konkretiserer hvordan en kombinerer arbeid med de sentrale dimensjonene innenfor det pedagogiske kunnskapsfeltet med en grunnskolerettet profil. Ved siden av de faste problemområdene kan ett eller to problemområder være åpne og avtales fra studieår til studieår i tråd med faglige interesser og fordypningsbehov innenfor studentkullet.

Pensum for hvert av problemområdene er bygd opp om en felles stamme på om lag 300 sider og om lag 100 sider selvvalgt stoff, som godkjennes av den eller de faglærerne som er ansvarlig for problemområdet.

Utvalget av felles pensumstoff skal være en anledning for studentene til å bli mer fortrolige med kunnskapsutviklingen innenfor de delene av nordisk og internasjonal pedagogikk som er interessant i en grunnskolerettet sammenheng. Utvalget av bøker og forfatterskap bør gjenspeile dette ved at en unngår å konsentrere seg bare om det norske og nordiske bokmarkedet og ved at relevant internasjonal litteratur er bredt representert, slik at studentene får omfattende trening i å arbeide med pedagogisk fagstoff både på norsk og engelsk.

For hvert av problemområdene bygges fellespensum og selvvalgt pensum opp av faglige arbeider som gir en god og aktuell innføring i de sentrale spørsmålene og kunnskapssituasjonen innenfor området. En viktig målsetting er at pensum både bidrar til fellesskap i faglige referanserammer, og at det

belyser sentrale faglige konfliktlinjer på måter som kan være en hjelp til utviklingen av dypere innsikt og reflekterte faglige vurderinger. Fellespensum bygges derfor opp omkring sentrale og aktuelle forfatterskap og gjerne om arbeider som hører med blant de faglige referanserammene mange som arbeider med grunnskolepedagogiske oppgaver gjør bruk av.

I tråd med prinsippene ovenfor bygges hovedfordypningen opp om pensumdeler fra minst fire av de følgende problemområdene:

- Didaktikk og læreplanteori
- Aktuelle pedagogiske retninger
- Skoleledelse
- Samfunnsrettet, filosofisk, historisk og kulturrettet pedagogikk
- Klasseromsforskning
- Lærer- og profesjonsforskning
- Veiledning

Om tilleggsfordypning, se ovenfor.

Forskningsmessig og faglig fellesfokus på tvers av fordypning

Studiet sikter mot å bygge videre på en *flerfaglig* tilnærming som allmennlæreringens grunnstudium ved HiO/LU har beredt grunnen for, og som langt på vei er praksis i grunnskolen. I andre semester vil derfor alle de fire fagenes hovedfordypninger gjennom sammenholdt undervisning bl.a. fokusere på følgende to emner

a) *klasseromsforskning og klasseromsstudier*
b) *språk og kommunikasjon i relasjon til undervisning, læring, forskning og utviklingsarbeid*

Hensikten med å konsentrere seg om disse to feltene er å stimulere studenter til å forske på og utvikle temaer som er nært avdelingens mer generell forsknings- og interesseprofil.

C Masteroppgave, 45 studiepoeng

Masteroppgaven pluss den selvvalgte litteraturen til oppgaven utgjør i alt 45 studiepoeng. Oppgaven skal være et selvstendig vitenskapelig arbeid der studenten må demonstrere innsikt i aktuell forskning og teorier, metoder og tilnærminger som er relevante i forhold til oppgavens fokus og studieretningens kunnskapsfelt. Studenten må dessuten kunne problematisere og diskutere sin oppgave muntlig i lys av selvvalgt litteratur. Slik kan kombinasjonen skriftlig-muntlig komme til å ligne noe på forholdet avhandling-disputas.

Innen midten av annet semester skal studenten levere en 3-5 siders prosjektbeskrivelse. På grunnlag av denne får hver student utnevnt veileder, eventuelt to veiledere. Veileder, eventuelt hovedveileder og biveileder, oppnevnes av faglig leder for studiet etter samråd med studenten. Faglig leder for studiet og hovedveileder må godkjenne den fremlagte prosjektbeskrivelsen. Hovedveileder må ellers bistå studenten i valg av litteratur til det særlige fordypningsområdet som er knyttet til oppgaven. Søking, sammensetning og begrunnelse for relevant litteratur regnes forøvrig som en sentral del av studiets vitenskapelige utfordring.

Oppgaven bør faglig og forskningsmessig som regel i det vesentlige høre inn under studentens hoved-fordypning, men kan i særlige tilfeller og etter avtale knyttes til andre relevante emneområder eller kombinasjoner av slike all den stund arbeidet hovedsakelig vil høre hjemme innen hovedfordypning. Innenfor denne rammen står studenten fritt til å velge tema, metode og vinkling, men vitenskapsteori, forskningsmetode, oppgave og oppgavelitteratur bør i vesentlig grad ses i sammenheng.

Studenten setter dessuten sammen et visst antall sider selvvalgt litteratur i tilknytning til masteroppgaven, og som sammen med 1200 sider av den litteraturen fra hovedfordypningen som det ikke tidligere er skrevet fagartikkel fra, gjøres til gjenstand for muntlig eksamen ved slutten av siste semester. Innen utgangen av tredje semester skal studenten ha gitt en seminarpresentasjon av (deler av) sin oppgave.

4. Organisering og arbeidsmåter

Organisering av studiet

Studiet er organisert som et fulltidsstudium over to år, men kan i helt spesielle, enkeltstående tilfeller og etter avtale med fagansvarlig tas som deltidsstudium, med maksimum tidsramme fire år. Det legges vekt på studie- og progresjonsfellesskap for å fremme en inkluderende forsknings- og studiekultur.

Faglig ansvarlig legger ved studiets start frem plan over hvilke temaer fra hvert av områdene i fellespensum det vil bli undervist i. Valg av temaer vil være avhengig av det fagpersonalet som er knyttet til studiet, men vil også basere seg på ønsker og innspill fra studentene.

Studiet kan i perioder ha knyttet til seg forelesere fra andre land enn Norge. Deler av undervisningen kan derfor bli gitt på engelsk. Studenter kan velge om de vil besvare oppgaver på et skandinavisk språk eller engelsk.

Første semester

Første semester er felles for alle studenter og består av vitenskapsteori, forskningsmetoder og kombinasjonen allmenndidaktikk/allmenn fagdidaktikk. Obligatorisk undervisning to dager pr. uke i åtte uker i vitenskapsteori og forskningsmetode (obligatoriske kurs), og undervisning i fire uker i det felles faginnhold.

Som del av det obligatoriske kurset skal det i dette semesteret gjennomføres et skriftlig individuelt arbeid i vitenskapsteori og forskningsmetoder. Hver student skal dessuten gi en kort seminarpresentasjon innenfor det fellesdidaktiske området.

Andre semester

Undervisning to dager pr. uke i 12 uker i felles faginnhold og i fordypningsområdene. Prosjektbeskrivelse til masteroppgaven på 3-5 sider leveres innen midten av semesteret. Det arrangeres seminar om utarbeidelse av prosjektbeskrivelse. Studentene skriver et essay på 10-15 sider innenfor tilleggsfordypningen og gir en seminarpresentasjon.

Tredje semester

I første del av tredje semester arrangeres det seminarer i de studieemner som ikke er avsluttet i andre semester. I midten av semesteret skal det leveres en fagartikkel på 10-15 sider innenfor en begrenset del av hovedfordypningen. Også i tredje semester arrangeres oppgaveseminarer. Selv om seminaret er tilrettelagt for oppgaveskrivere, er det åpent for alle studenter ved studiet. Tiden fra midten av tredje semester skal i hovedsak benyttes til arbeid med masteroppgaven under veiledning av veiledere. I samråd med veileder(e) legges det ellers vekt på utvelging av selvvalgt litteratur. Alle studenter må presentere og diskutere egen oppgave i et eget oppgaveseminar innen utgangen av tredje semester.

Fjerde semester
Fjerde semester vies til masteroppgaven og avsluttes med innlevering av oppgave og muntlig eksamen. Innholdet i hovedfordypningen knyttes opp mot oppgavens tilvalgsstoff og svares for ved den muntlige eksamensprøven.

Arbeidsmåter
Masterstudiet vektlegger selvstendighet og medinnflytelse. Det veksles mellom forelesninger, seminarer, seminarpresentasjoner, veileder- og studentrespons, samtaler/diskusjoner i større og mindre grupper, skriving av essay/fagartikkel og masteroppgave. Under arbeidet med masteroppgaven presenteres delaspekter på oppgaveseminarer ved slutten av tredje semester.

Det legges vekt på at arbeidsmåter og arbeidskrav i studiet er preget av dialog og diskusjoner som drar nytte av de ulike former for praksiserfaring og faglige bakgrunn som studentene bringer med seg inn i studiet.

For flerfaglige studier har det erfaringsmessig vist seg å være en utfordring å sette studenter med ulik faglig bakgrunn i stand til kollektivt å tilegne seg samme type pensum. Et sentralt anliggende blir å bevisstgjøre studentene på hvilke forhåndskunnskaper og kunnskapsbehov de har om et emneområde, og hvilke interesser som medvirker til deres egne valg av perspektiver og metoder. Herunder må studentene stimuleres til åpenhet og ydmykhet overfor nye kunnskapsfelter. Ved å utfordre studentene til å benytte egne erfaringer, ulike teoretiske referanserammer og sette perspektivene inn i nye sammenhenger, er det et mål å bidra til å synliggjøre og styrke verdien av et flerfaglig fokus. Den flerfaglige innretning som flerfagsdidaktikk og grunnskolepedagogikk samlet og hver for seg kan representere, skal gi innsikt som er forskjellig fra en sum av enfaglige studier.

5. Vurdering

Uformell vurdering
Veilednings- og vurderingsordningen skal tjene de verdier, mål, emner og arbeidsformer som er sentrale innenfor spesialiseringene. Veiledning og vurdering skal skje fortløpende gjennom begge studieår. Etter hvert emne og hvert semester skal studenter og faglærere oppsummere og vurdere undervisning og andre læringsaktiviteter. Skriftlige arbeider skal følges opp av fagansvarlig med både skriftlig og utdypende muntlig veiledning og vurdering. Hovedformålet med vurdering og veiledning er å stimulere den faglige utviklingen hos den enkelte student og bidra til et tryggere og mer utfordrende læringsmiljø.

Formell vurdering

Oversikt over arbeidskrav og eksamener

Semester	Studieemne	Arbeidskrav	Eksamen	Studiepoeng
1.	Vitenskapsteori/ metode Allmenn didaktikk og allmenn fagdidaktikk	Skriftlig essay Obligatorisk nærvær, seminarpresentasjon		Samlet 30
2.	Masteroppgave Felles tilleggsfordypning Hovedfordypning	Prosjektbeskrivelse Skriftlig essay Seminarinnlegg		Samlet 15

3.	Masteroppgave Del av hovedfordypning	Presentasjon på oppgaveseminar Fagartikkel		 Samlet 15
4.	Masteroppgave, skriftlig Muntlig eksamen med selvvalgt litteratur til masteroppgaven på 1500 s, samt 1200 s fra hovedfordypningen		Skriftlig eksamen Muntlig eksamen	(30) (30) Samlet 60

Når faglærer har vurdert alle arbeidskravene i fellesdelen (A) som tilfredsstillende, er delen bestått og gir 45 studiepoeng.

Når faglærer har vurdert alle arbeidskrav i den valgte fordypningen som tilfredsstillende, er delen bestått og gir samlet 30 studiepoeng, normalt over to semestre. De resterende 15 studiepoengene i fordypningsdelen inngår i muntlig eksamen, og gis uttelling når denne er bestått.

En forutsetning for å fullføre arbeidskrav knyttet til fagområde B er bestått fellesdel (A).
For å kunne levere masteroppgaven (C) til avsluttende vurdering, må del A og B være bestått.

<u>Eksamen</u>
Avsluttende eksamen består av to komponenter:
- Masteroppgavens skriftlige del
- Muntlig eksamen som omfatter studentens selvvalgte pensum på 1500 sider knyttet til masteroppgaven (masteroppgavens muntlige del) og det gjenværende pensum knyttet til hovedfordypningen, ca 1200 sider.

Studenten kan fremstille seg til muntlig eksamen når masteroppgaven er vurdert til bestått karakter.

Ved vurdering av masteroppgave og ved muntlig eksamen benyttes to sensorer, hvorav en ekstern.

Ved karaktersetting benyttes en gradert skala med fem trinn fra A til E for bestått og F for ikke bestått.

Det gis én karakter for masteroppgaven og én karakter for muntlig eksamen. Begge deler må være bestått for å oppnå graden master. De to delene teller likt, men likevel slik at karakteren for master-oppgaven er utslagsgivende i en vippeposisjon. Studenten får en samlet karakter for masterstudiet, men karakteren for masteroppgaven blir også påført vitnemålet.

Ved underkjenning av masteroppgaven kan studenten levere revidert oppgave for ny vurdering innen en måned etter at studenten er gjort kjent med resultatet og gå opp til muntlig eksamen i begynnelsen av påfølgende semester. Også ved underkjenning av muntlig eksamen kan studenten gå opp til ny prøve i begynnelsen av påfølgende semester. For å oppnå bestått kan studenten få sin masteroppgave vurdert to ganger etter første vurdering, det vil si til sammen tre ganger.